

The background of the entire page is filled with a dense pattern of colorful speech bubbles in various shapes and sizes, including circles, ovals, and irregular polygons. The colors used include shades of blue, green, yellow, orange, red, purple, and grey. The bubbles are scattered across the top and middle sections of the page.

Mašta gradi svažta

Uključi se i ti!

PRIJEDLOZI PROJEKATA ZA LOKALNU SAMOUPRAVU

**FRIEDRICH
EBERT
STIFTUNG**

Njemačka je Zaklada Friedrich Ebert (FES) osnovana 1925. godine i najstarija je politička zaklada u SR Njemačkoj, a u Republici Hrvatskoj djeluje od 1996. godine. Zaklada u Hrvatskoj provodi niz projekata koji doprinose jačanju demokratskog društva, daljnjem razvoju civilnog sektora te potpomažu procese pridruživanja Hrvatske Europskoj uniji i jačaju suradnju sa zemljama u regiji.

Od 2008. godine Zaklada Friedrich Ebert diljem Hrvatske uspješno provodi projekt namijenjen mladima pod nazivom Planska igra Lokalna samouprava kroz koji mladi stječu osnovna znanja o radu i djelokrugu lokalne samouprave te na jedan dan preuzimaju uloge gradskih vijećnika i simuliraju sjednicu gradskog vijeća. Do sada je na ovom projektu sudjelovalo preko 250 učenika srednjih škola u sedam hrvatskih gradova.

Zaklada Friedrich Ebert također provodi brojne projekte vezane uz lokalnu samoupravu, poput obuke za vijećnike te projekt Mašta gradi svašta.

Više informacija o radu Zaklade možete dobiti na mrežnoj stranici www.fes.hr

DIM – Udruga za građansko obrazovanje i društveni razvoj osnovana je 2000. godine i od tada aktivno djeluje na promicanju demokratskih vrednota civilnog društva usmjeravajući svoje projekte na mlađu populaciju.

Tijekom deset godina djelovanja, DIM razvija svoje programe u nekoliko glavnih područja: program obrazovanja za demokratsko građanstvo, program socijalnog uključivanja ranjivih društvenih skupina, program istraživanja i javnih politika te program savjetovanja i usluga.

Vizija DIM-a je demokratsko društvo u kojem građani aktivno sudjeluju u kreiranju pozitivnih društvenih promjena i općeg dobra.

Više informacija o radu DIM-a možete dobiti na mrežnoj stranici www.dimoline.hr

Projekti za lokalnu samoupravu osmišljeni u sklopu seminara “Mašta gradi svašta”

Ne pitaj što tvoj grad može učiniti za tebe - nego pitaj što ti možeš učiniti za njega!

slobodno prema John F. Kennedy

Projekt Mašta gradi svašta ideja je njemačke Zaklade Friedrich Ebert u Hrvatskoj i udruge DIM - Udruge za građansko obrazovanje i društveni razvoj. Projektom se želi potaknuti mlade na aktivnije uključivanje u procese osmišljavanja ostvarivih inovativnih projekata na lokalnoj razini.

Istraživanje GONG-a iz 2010. godine o političkoj pismenosti mladih u Hrvatskoj utvrdilo je naime da većina mladih danas pokazuje visoku razinu političkog i aktivističkog cinizma. Stoga autori istraživanja preporučuju da bi se postojeće stanje moglo poboljšati ako bi se u nastavni program uveo predmet Ljudska prava i demokratsko građanstvo te dopunski izvannastavni sadržaji učinili dostupnima.

Iskustva iz prakse vezana uz temu lokalne samouprave u radu s mladima pokazuju kako su mladi između 16 i 25 godina izrazito zainteresirani za sudjelovanje u donošenju političkih odluka na lokalnoj razini ukoliko im se na njima razumljiv način prikaže važnost i bliskost te političke razine u njihovom svakodnevnom životu te predoče mogućnosti aktivnog sudjelovanja u zajednici.

Samo isticanje mota da na mladima svijet ostaje nije dovoljno, štoviše, mladima je potrebno na gradskoj i općinskoj razini pružiti priliku da se uključe u procese donošenja odluka i pronalaženje smislenih rješenja za lokalna pitanja.

Mladi trebaju dobiti priliku aktivno sudjelovati u stvaranju demokratskih odluka, posebice kada je riječ o pitanjima vezanim uz njihovu najbližu okolinu, školu, kvart i grad u kojemu žive.

Danas mladi u većini jedinica lokalne samouprave u Hrvatskoj imaju mogućnosti aktivnog uključivanja u procese odlučivanja u savjetima mladih, dječjim gradskim vijećima, parlamentima mladih, učeničkim vijećima, brojnim udrugama, političkom podmlatku te drugim institucijama.

Ovom se brošurom želi pokazati da postoje prostor i mogućnosti za suradnju mladih s lokalnim vlastima.

U sklopu projekta Mašta gradi svašta, započetog 2010. godine, mladima se uspjelo približiti lokalnu politiku tako što im je prikazano što lokalna samouprava u njihovom svakodnevnom životu uređuje, odnosno, koji je njezin djelokrug rada. Tijekom projekta mladi su počeli uviđati nedostatke, ali i mogućnosti razvoja lokalnih zajednica iz kojih dolaze. Istovremeno je za vrijeme seminara mladima bio omogućen razgovor o svakidašnjim iskustvima primjerice o dobro ili loše organiziranom prijevozu učenika u njihovoj sredini, klubovima za mlade, u kojima oni provode svoje slobodno vrijeme, zabrinjavajućem porastu nasilja među mladima i drugim temama.

Ovaj je projekt okupio šesnaest aktivnih i motiviranih mladih iz Koprivnice, Čakovca, Varaždina, Vukovara, Novog Marofa, Zagreba, Rijeke, Konjščine, Belice, Duge Rese te Kneginca. Sudionici su u dva navrata, u studenom 2010. i veljači 2011. godine, zajedno osmislili kreativne i inovativne projekte provodive u lokalnim sredinama diljem Hrvatske. Zajednička je svim ovim projektima činjenica da ne traže gotovo nikakva ili tek minimalna financijska sredstva, što ih za jedinice lokalne samouprave zasigurno čini prihvatljivim. U ovoj je brošuri predstavljeno deset prijedloga projekata.

Blanka Smoljan, koordinatorica projekata Zaklade Friedrich Ebert

Pruži mi ruku

str. 4

Eko projekti:
Eko mravci
mogu od malih nogu
Eko – meeting

str. 6

Sudjelujem,
zaključujem,
odlučujem!

str. 8

Vrijeme je
da se krene!

str. 10

Moj grad
- jučer, danas,
sutra

str. 12

Mladi
za starije

str. 14

Daj mi
prostora!

str. 16

Srcem
protiv šake

str. 18

Mito
i korupcija

str. 20

Pruži mi ruku

Autori/ce: Martina Papić, Vanja Nedić i Blanka Smoljan

? ZAŠTO? Mlade su osobe s invaliditetom često žrtve društvene neosjetljivosti te nisu u potpunosti jednakopravni sudionici društvenog života. Oni često svoje slobodno vrijeme provode u kućnoj izolaciji, čime društvo gubi potencijalni doprinos koji oni, kao pojedinci, mogu dati. Poticajno se i odgovorno društvo temelji na solidarnosti i brine se o svim svojim članovima, a to se odnosi i na marginalizirane društvene skupine. Uključivanje bi mladih osoba s invaliditetom u društveni život pridonijelo njihovoj integraciji i poboljšalo kvalitetu njihova života. S druge će strane mladi aktivisti, zainteresirani za sudjelovanje u ovom projektu, steći korisna i vrijedna iskustva preuzimanja odgovornosti i brige za druge.

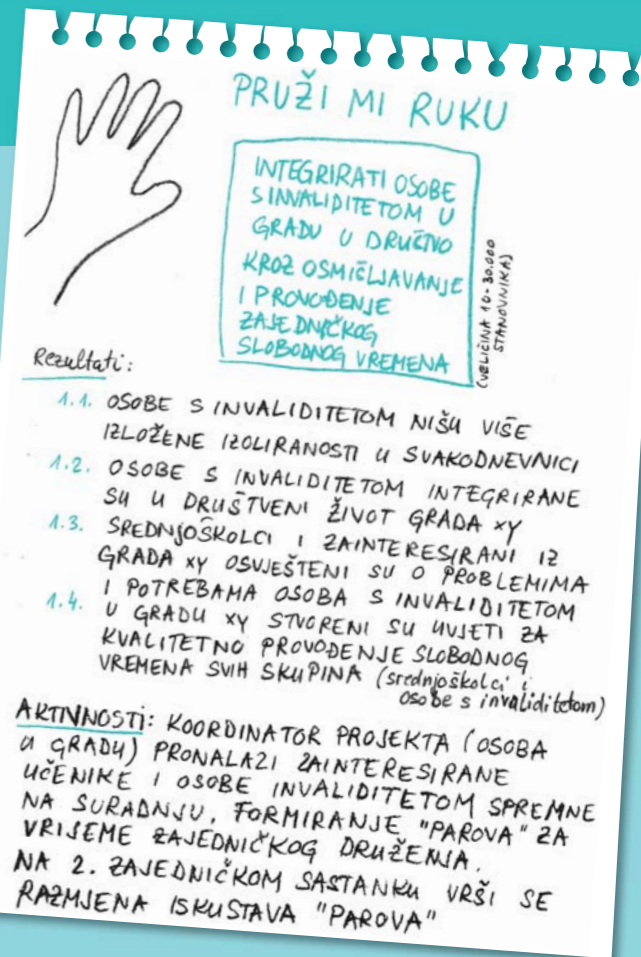
🎯 CILJEVI: Cilj je ovog projekta uključiti mlade osobe s invaliditetom u društvo kroz kvalitetnije provođenje slobodnog vremena. Nadalje se projektom treba povećati razina empatije i osviještenosti, prvenstveno srednjoškolaca, ali i ostalih mladih, o potrebama osoba s invaliditetom.

... OPIS PROJEKTA: Projekt Pruži mi ruku zagovara druženje mladih osoba u parovima gdje je jedan partner mlada osoba s invaliditetom koja želi ojačati svoj društveni život, a drugi je partner mlada osoba koja želi steći iskustva u socijalno korisnim aktivnostima. Koordinacija se samog projekta odvija preko odgovorne osobe u gradu (ili u udruzi koja surađuje s gradom). Koordinatorova je uloga pronaći zainteresirane osobe koje žele dio slobodnog vremena provesti družeći se s osobom

s invaliditetom, kao i mlade osobe s invaliditetom spremne na suradnju.

Slijedeći korak obuhvaća formiranje parova sa svrhom zajedničkog druženja, a parovi se sastoje od jednog mladog aktivista i jedne osobe s invaliditetom. Projekt predviđa zajedničko provođenje slobodnog vremena. Zajedničke su aktivnosti slobodan izbor i mogu biti veoma različite, poput odlazaka u kino, kazalište, muzej, u park, u šetnju ili zajedničko igranje društvenih igara, ali i kuhanje, čitanje ili druge kreativne aktivnosti. U okviru bi projekta jednom mjesečno bilo organizirano zajedničko druženje svih parova, gdje bi se razmjenjivala iskustva, pomagalo pri rješavanju problema ili nesuglasica te poticalo na nove zajedničke aktivnosti.

► **MOGUĆI PARTNERI:** Grad ili općina, udruge osoba s invaliditetom, Hrvatska mreža zdravih gradova, odnosno, aktivisti uključeni u rad takvih udruga.

Eko projekti

Autori/ce: Filip Seđek i Blanka Smoljan

? ZAŠTO? Pitanje očuvanja zdravog okoliša te istovremene borbe protiv njegova daljnjeg zagađenja danas je podjednako globalni i lokalni problem o kojemu se razgovara na svim razinama, a kao glavni moto treba uzeti geslo Misli globalno, djeluj lokalno! Nužno je, od najranijeg djetinjstva, izgraditi svijest o potrebi očuvanja i zaštite okoliša te djeci i mladima ukazati na važnost očuvanja prirode i njezinih resursa. Neodgovorno korištenje automobila, neodgovorno trošenje ograničenih prirodnih resursa, neprikladno zbrinjavanje komunalnog i ostalog otpada, ali i neodgovorno držanje kućnih ljubimaca, samo su neki od primjera nedoličnog ponašanja pojedinaca. Svjedoci smo da još uvijek u mnogim sredinama diljem Hrvatske ne postoji dovoljno razvijena svijest o nužnosti odvajanja i recikliranja otpada, a sve to utječe na stanje okoliša i posljedično na zdravlje ljudi.

🎯 CILJEVI: Potaknuti djecu i mlade na očuvanje i stvaranje ljepšeg okoliša. Obrazovati djecu i mlade o načinima razvrstavanja i zbrinjavanja otpada te posredno utjecati na ekološku osviještenost roditelja, odgajatelja i profesora.

... **OPIS PROJEKTA:** Projekt je podijeljen u dvije grupe aktivnosti kojima su obuhvaćene različite dobne skupine, između 3 i 18 godina. Prvi je projekt, Eko mravci mogu od malih nogu, namijenjen djeci vrtićke dobi te aktivnostima bliskim ovom uzrastu, dok je drugi projekt Eko-meeting, namijenjen učenicima osnovnih i srednjih škola.

EKO MRAVCI MOGU OD MALIH NOGU

... **OPIS PROJEKTA:** Ciljna su skupina ovog projekta djeca vrtićke dobi. U uvodnom su dijelu projekta predviđena čitanja različitih slikovnica o zbrinjavanju otpada. Za ovu se svrhu mogu koristiti već postojeće slikovnice o okolišu ili se pak mogu izraditi nove. Djecu bi se poticalo da svaki mjesec kod kuće prikupljaju otpad dobiven nakon svakodnevne konzumacije prehrambenih proizvoda. Na kraju bi akcije prikupljanja otpada djeca donijela sakupljeni otpad, a iz prikupljenog bi materijala izrađivali različite predmete poput slika, skulptura ili muzičkih instrumenata. Cilj je aktivnosti pokazati kako se svaki otpad može kvalitetno, ali i korisno zbrinuti i iskoristiti. Također, provelo bi se predavanje o odgoju namijenjeno roditeljima i odgojiteljima s naglaskom na očuvanju okoliša. Dodatni se poticaji mogu ostvariti organizacijom izložbe radova, kao i nagrađivanjem najkreativnijih radova.

▶ **MOGUĆI PARTNERI:** Grad ili općina, lokalne ili druge zainteresirane eko – udruge, kao i Hrvatska mreža zdravih gradova.

EKO-MEETING

... **OPIS PROJEKTA:** Ovaj bi se projekt provodio u srednjim ili osnovnim školama u sklopu dodatne nastave, projektnih dana, tijekom cijele godine. Cilj mu je povećanje svijesti, promjena stavova i svakodnevnog ponašanja prema okolišu u lokalnoj zajednici i pružanje informacija o zbrinjavanju otpada te očuvanju okoliša. Provođenje je ovog projekta predviđeno u tri faze.

1. FAZA: Učenici sade drveće i/ili cvijeće na, posebno za tu aktivnost, predviđenoj lokaciji u gradu ili općini. Ova se faza projekta provodi u proljeće ili jesen i traje jedan dan.
2. FAZA: Za vrijeme ove faze učenici stječu znanja o vrstama otpada, njegovom recikliranju, kao i odgovornom zbrinjavanju otpada. U sklopu ove faze učenici posjećuju komunalno poduzeće i informiraju se o zbrinjavanju komunalnog otpada u lokalnoj zajednici. Ova se faza projekta provodi se zimi.
3. FAZA: Ova faza projekta predviđa čišćenje školske okoliša s ciljem da učenici prikupljeni otpad razvrstaju i prikladno ga zbrinu, kao što su naučili u drugoj fazi projekta. Ova faza projekta provodi se ljeti.

▶ **MOGUĆI PARTNERI:** Škole, grad ili općina, eko - udruge u lokalnoj sredini, Upravni odjel za komunalnu djelatnost, lokalna trgovačka društva te vrtni centri kao mogući donatori sadnica.

Sudjelujem, zaključujem, odlučujem!

Autori/ce: Klara Đurkin, Martina Papić i Filip Volarić

? ZAŠTO? Danas mnogi mladi obrazovanje, nažalost, shvaćaju nepotrebnim, nesvjesni da će upravo ono utjecati na njihov budući život, bilo u pogledu društvenog položaja u lokalnoj sredini u kojoj žive ili pri odabiru radnog mjesta. Obrazovanje ima izravan utjecaj na cjelokupno gospodarstvo, a time i na pojedinca kao sastavni dio te cjeline. Problemi u društvu nastaju zbog nedovoljnog broja visokoobrazovanih potencijala koji bi činili osnovu društvenog napretka. Dodatan se problem mladima javlja i u nemogućnosti usvajanja praktičnog znanja u okviru institucionalnog obrazovanja, tako da stečeno institucionalno znanje ostaje na teorijskoj osnovi, bez primjene u praksi. Stoga se čini da upravo lokalna razina pruža priliku za stjecanje praktičnog znanja.

🎯 CILJEVI: Povećati zainteresiranost mladih za znanje općenito, povećati njihovu aktivnost u lokalnoj sredini, osposobiti mlade za samostalno zaključivanje i primjenu naučenog.

... OPIS PROJEKTA: Projekt se sastoji od aktivnosti usmjerenih na zainteresirane mlade osobe srednjoškolskog uzrasta, učenike viših razreda osnovnih škola te studente. Mladima se treba pružiti prilika da, u suradnji s lokalnom zajednicom, rade na korisnim i kvalitetnim istraživačkim radovima. Ovi su istraživački radovi interdisciplinarnog karaktera, jer se odnose na više školskih predmeta. U svrhu izrade istraživačkih radova, predviđeno je da učenici potrebne materijale ili temu za istraživanje razrade na nastavi ili ih dobiju od udruga koje djeluju na području njihove lokalne zajednice. Teme se trebaju odnositi prvenstveno na pitanja vezana uz boljitak lokalne sredine npr. mjerenje čistoće vode, mjerenje količine dnevno prikupljenog

komunalnog otpada u gradu ili općini, popis učenika koji koriste prijevoz do škole te druge slične teme. Ovakvi bi istraživački radovi doprinijeli napretku lokalne zajednice zainteresirane za činjenično stanje s terena. Učenici u okviru ovog projekta preuzimaju odgovornost za svoje istraživanje ostvareno kroz grupni rad. Kvalitetna i zanimljiva učenička istraživanja mogu biti objavljena na mrežnim stranicama grada ili općine te mogu biti prikladno ocijenjena u školi, čime bi se stvorila pozitivna radna okolina.

▶ MOGUĆI PARTNERI: Grad ili općina, gradske institucije, instituti, veleučilišta, sveučilišta i lokalne udruge.

Vrijeme je da se krene!

? ZAŠTO? Mnogi se učenici diljem Hrvatske, koji stanuju više od 5 km udaljeni od škole koju pohađaju, suočavaju s problemom nedostatka javnog prijevoza i dolaska do škole, odnosno povratka kući. Postoje sredine u kojima su učenici zbog toga primorani na nastavu odlaziti pješice ili biciklom, što predstavlja veliki problem u zimskim mjesecima zbog hladnoće, snijega i kiše. U drugim pak mjestima, u kojima postoji javni prijevoz, linije često nisu usklađene s početkom i krajem nastave, a cijene karata su visoke. U nekim rijetkim slučajevima, zbog ovih i sličnih problema, učenici odustaju od srednjoškolskog obrazovanja.

🎯 CILJEVI: Omogućiti učenicima koji stanuju u prigradskim naseljima prijevoz do škole, kao i bolju povezanost javnim prijevozom. Osigurati nižu cijenu prijevoza učenicima slabijeg imovinskog statusa iz prigradskih naselja.

... OPIS PROJEKTA: Uz stručnu je pomoć profesora ili stručnjaka za promet potrebno anketirati učenike kako bi se utvrdilo stanje prijevoza učenika u gradu ili općini. Nadalje, važno je utvrditi je li potrebno i, ako da, u kojem je vremenu potrebno uvesti promjenu voznog reda autobusa. Razrađeni se prijedlozi, zajedno s prijedlogom optimalne autobusne linije, mogu predstaviti vijeću učenika ili savjetu mladih, koji bi prijedloge uputili gradskom vijeću ili gradonačelniku.

Tri su moguća rješenja problema prijevoza učenika predstavljena ovdje:

1. Uvođenje kombi vozila koje bi učenike vozilo u školu i iz škole, a u međuvremenu bi bilo na raspolaganju udrugama i/ili institucijama u gradu (školama, vrtiću, staračkom domu, umirovljenicima, knjižnici, muzeju, itd.).
2. Usklađivanje postojećih autobusnih linija s potrebama učenika, odnosno, rasporedom nastave.
3. Pronalaženje modela sufinanciranja prijevoznih karata za učenike slabijeg imovinskog statusa.

* U slučaju da učenici dolaze iz mjesta koja nisu u nadležnosti grada u kojemu se nalazi srednja škola, već iz okolnih općina, projekt mogu predstaviti svojoj općini ili zajednički prijedlog uputiti županiji.

▶ **MOGUĆI PARTNERI:** Grad ili općina, savjet mladih, privatni autoprijevoznici.

Moj grad - jučer, danas, sutra

Autorice: Blanka Smoljan i Ivona Ratkić

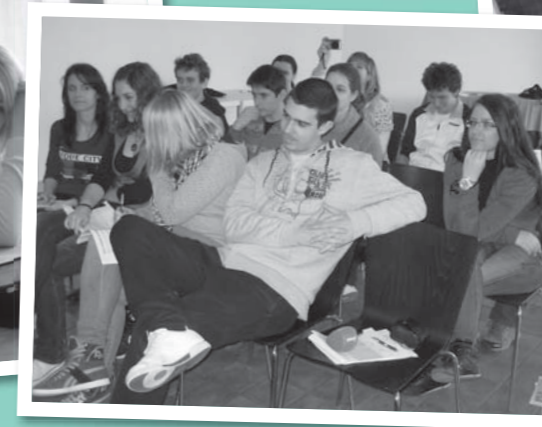
? ZAŠTO? Gradske se vlasti često žale kako mladi, koji svoje slobodno vrijeme provode u pijanom stanju u parkovima, uništavaju javnu imovinu. Zna se da gradsku, odnosno, imovinu svih građana jednog grada ili općine, uništavaju pojedinci, a ne cijela populacija mladih ljudi. No, do sada nije pronađen učinkovit način zaštite gradske imovine, osim što se kao uobičajeno rješenje predlaže uvođenje kamera te pojačani nadzor imovine od strane zaštitara i policije. Jedno je od rješenja ovog specifičnog društvenog problema moguće kroz informiranje i obrazovanje mladih o posebnostima svog grada ili općine, o njihovim vrijednostima i povijesnim činjenicama koje će naučiti cijeniti i ponositi se njima.

🎯 CILJEVI: Ovim se projektom želi osvijestiti mlade o povijesti, trenutnom, ali i budućem razvoju grada ili općine u kojemu žive. Ukoliko se dobro poznaje stvarnost oko sebe, moći će se razumjeti i cijeniti okruženje u kojemu se živi. Projektom se želi potaknuti mlade na angažman u lokalnoj zajednici.

... OPIS PROJEKTA: Učenici osnovnih i srednjih škola sudjeluju u ovom projektu pod stručnim vodstvom grupe zainteresiranih građana i/ili profesora. Gradske institucije poput kazališta, knjižnice, muzeja, doma kulture, bazena, vatrogasnog društva te kulturne znamenitosti poput skulptura na ulici ili u parku, ali i specifična zanimanja jednog podneblja imaju svoju povijest koja se treba prikazati interaktivno i na učenicima prilagođen način. Učenici će naučiti cijeniti institucije čiju povijest poznaju te promisliti kako oni mogu postati aktivni čimbenici očuvanja ovakvih znamenitosti, odnosno, kako mogu pridonijeti razvoju svoje lokalne zajednice.

U okviru ovog projekta učenici sami pronalaze informacije o gradskim institucijama i/ili intervjuiraju svjedoke prošlih vremena – prikupljaju sjećanja starijih ljudi o nastanku i razvoju nekih institucija. Na panoima u školi, u lokalnim novinama, na lokalnoj radio stanici, u školskim novinama te na mrežnim stranicama grada ili općine učenici izlažu svoje zaključke o važnim institucijama i znamenitostima. Moguća je i organizacija javnih tribina, prezentacija ili izložbi o kulturnim znamenitostima grada ili općine.

▶ MOGUĆI PARTNERI: Grad ili općina, muzej grada, turistička zajednica, lokalne udruge, knjižnica, kazalište, vatrogasna društva i druge gradske institucije.

Mladi za starije - stariji za mlade

Autori/ce: Vanja Nedić, Igor Grabar i Anita Curiš

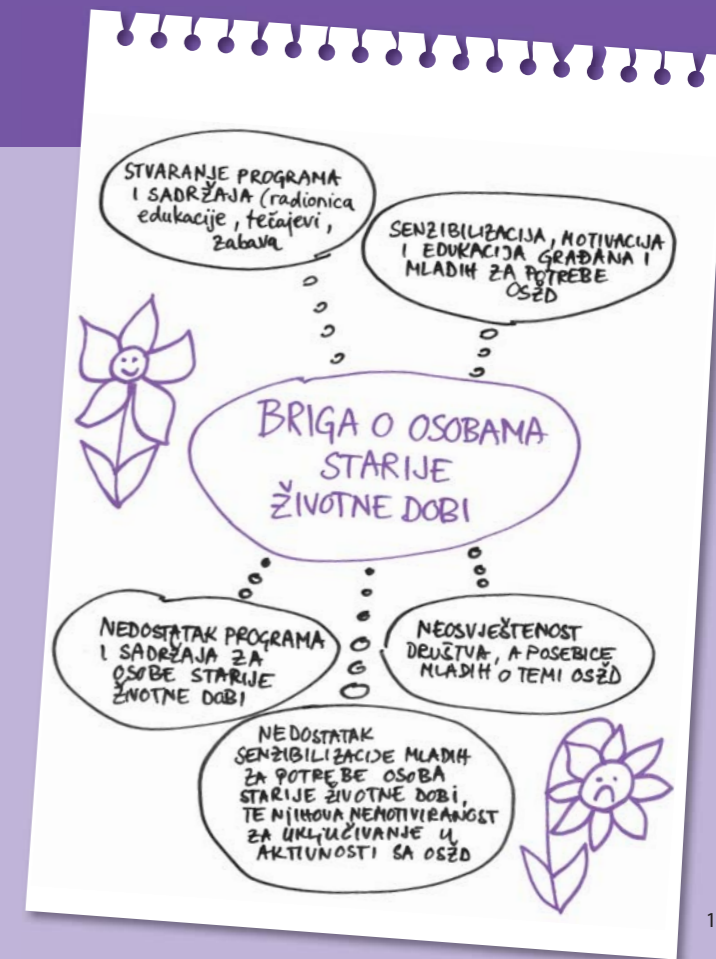
? ZAŠTO? U društvu je danas često izražen nedostatak komunikacije i razumijevanja među mlađim i starijim generacijama. Naši se djedovi i bake često osjećaju izolirano, usamljeno, ponekad čak i depresivno te beskorisno. Istovremeno, mladi ne uočavaju i ne razumiju probleme s kojima se starija generacija suočava pa stoga svojim ponašanjem, možda i nenamjerno, povećavaju njihov osjećaj suvišnosti u društvu. Provođenjem bi se zajedničkih aktivnosti pomoglo u osvješćivanju mladih o potrebama ljudi treće životne dobi. Nadalje, takve bi aktivnosti povećale osjećaj društvene korisnosti i pripadnosti starijim generacijama te povezali mlade i starije.

🎯 CILJEVI: Cilj je projekta osvijestiti mlade o potrebama starijih osoba u društvu te povezivanje ovih dviju skupina ljudi raznim druženjima i aktivnostima. Na taj bi se način smanjio generacijski jaz između mladih i ljudi treće životne dobi.

... **OPIS PROJEKTA:** Ovim se projektom želi potaknuti povezivanje mladih s osobama treće životne dobi te se stoga predlažu sljedeće dvije grupe aktivnosti: Prva je grupa aktivnosti nazvana Mladi uče starije. Ove aktivnosti predviđaju da mladi podučavaju starije novim vještinama. Tako bi se starije osobe mogle naučiti koristiti računalom, pretraživanjem interneta i/ili osnovama stranih jezika.

Druga je grupa aktivnosti nazvana Stariji uče mlade i odnosi se na prenošenje tradicionalnih vještina, poput štrikanja, pletenja, kuhanja, vrtlarenja i drugoga, koje su nekada bile sastavni dio života, a danas se sve više zanemaruju i zapostavljaju. Mladi bi dobili mogućnost usvojiti nova znanja, očuvati tradiciju, ali i praktično primijeniti naučeno. Za grupe koje su sklonije opuštenijem druženju uz sok ili pivo, predlažu se druženja poput izleta i plesnjaka, koja bi se održavala u prostorijama centra za mlade ili staračkog doma i to onoliko često koliko im to dopuštaju financijske mogućnosti.

► **MOGUĆI PARTNERI:** Grad ili općina, domovi umirovljenika, lokalne udruge koje se bave brigom za starije osobe.

Daj mi prostora!

? ZAŠTO? Mladi danas većinu slobodnog vremena provode gledajući televiziju, pretražujući internet ili igrajući računalne igrice što ih čini pasivnima i neaktivnima. Također, okupljanja u ugostiteljskim lokalima nisu najbolji način kvalitetnog provođenja slobodnog vremena. Istovremeno, tribine i internetski forumi pokazuju da zanimanje mladih za kvalitetnije provođenje slobodnog vremena postoji, no vrlo im često nedostaje prostor za okupljanje.

🎯 CILJEVI: Projektom se želi potaknuti učenike viših razreda osnovnih škola te učenike srednjih škola na aktivno osmišljavanje i izvođenje izvannastavnih i izvanškolskih aktivnosti u okviru svog slobodnog vremena. Projektom se želi potaknuti mlade na život bez poroka i nasilja.

... OPIS PROJEKTA: U većini gradova i općina diljem Hrvatske postoje neiskorišteni prostori u gradskom ili općinskom vlasništvu, a koji bi se mogli prenamijeniti i dati mladima na korištenje za ovu svrhu. Mladi često mogu, ali i žele takve prostore sami urediti, naravno uz stručnu pomoć odraslih. Takva bi vrsta prostora mladima u njihovoj lokalnoj zajednici pružila priliku za razmjenom mišljenja i znanja te razvoj kreativnih sposobnosti i vještina rada u timu. Prostor bi za mlade bio mjesto namijenjeno svakodnevnom boravku mladih te organiziranju tribina i drugih aktivnosti. Rješenja bi se za probleme mladih vezana uz školu, obitelj, nasilje i slično davala u sklopu debata i grupnih razgovora. Poseban bi naglasak bio stavljen na teme nasilja među mladima i problema ovisnosti.

Nadalje, ovaj bi prostor mogao poslužiti za organizaciju humanitarnih koncerata (npr. u vrijeme blagdana) te probe mladih talentiranih bendova. U prostoru bi se održavale i likovne, slikovne i fotografske radionice te radionice izrade nakita. Također, tu se mogu održavati sajmovi na kojima se razmjenjuju knjige, glazba, igračke ili odjeća, a prihodi, ukoliko to donatori žele, mogu ići u humanitarne svrhe, recimo za obitelji slabijeg imovinskog statusa i/ili za uređenje samog prostora.

▶ MOGUĆI PARTNERI: Grad ili općina, savjet mladih, Upravni odjel za društvene djelatnosti, lokalne udruge mladih.

Srcem protiv šake

? ZAŠTO? Razina je nasilja među mladima danas u porastu. Često se puta pojedinac suočava s njime kao svjedok, čak i kao žrtva premlaćivanja, vrijeđanja, ogovaranja, prijetnji i internetskih urota. Verbalni sukobi vrlo često počinju bez opravdanog razloga te prerastaju u fizički napad. Žrtve nasilja, zbog prevelikog pritiska i potiskivanja emocija, i same pribjegavaju upotrebi nasilja. Nasilnici, zbog nedostatka komunikacijskih vještina i vještina rješavanja problema, rješenje pronalaze u korištenju nasilja. Problem dodatno pogoršava loš utjecaj medija te loš odgoj i/ili nedostatak prikladnog roditeljskog nadzora. Kako bi se preduhitrio razvoj nasilja, potrebno je djelovati preventivno i to već od najranije dobi te spriječiti nastanak verbalnog nasilja i psihičkog maltretiranja koje može prerasti u fizičko nasilje s najstrašnijim posljedicama – smrtnim slučajevima.

🎯 CILJEVI: Informirati i osvijestiti mlade o uzrocima i posljedicama nasilja. Daljnji je cilj povećanje sigurnosti u školama, kao i motiviranosti učenika za nenasilno ponašanje, pomaganje vršnjacima u razrješavanju sukoba, kao i pružanje podrške i pomoći žrtvama za izlaz iz nasilnih situacija. Projektom se želi podići razina svijesti kod mladih o problemu nasilja u školi i gradu.

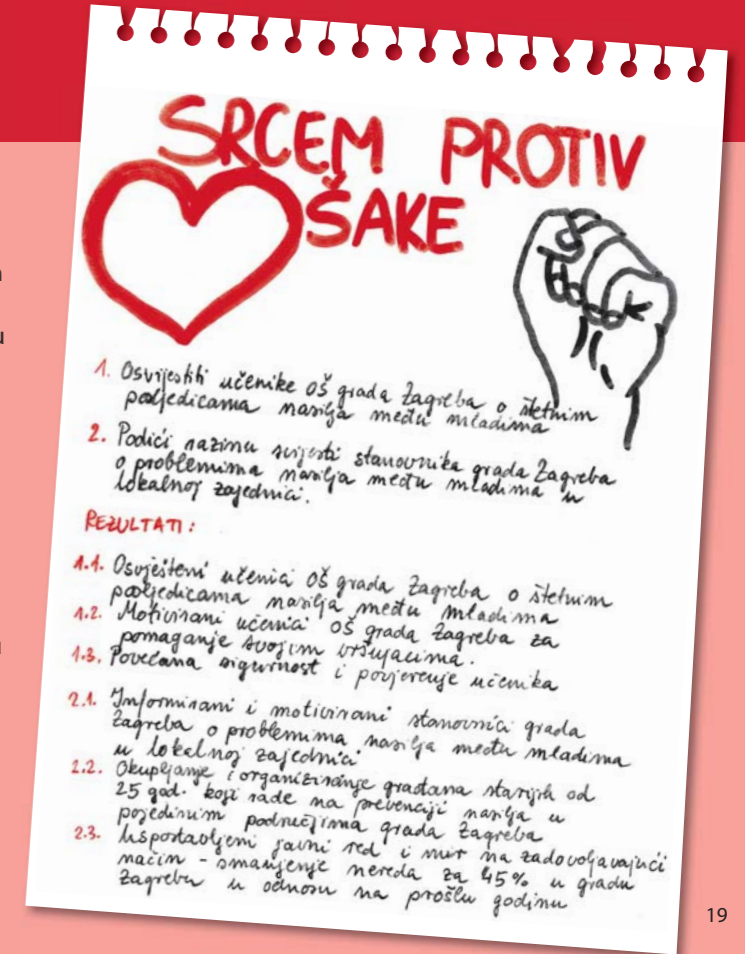
... OPIS PROJEKTA: Projekt je orijentiran na žrtve nasilja, zlostavljače i promatrače nasilja. Projekt predviđa provođenje obrazovanja s ciljem osvješćavanja učenika o štetnim posljedicama nasilja među mladima. Interaktivnim predavanjima i raspravama, mlade bi se upozorilo na problem nasilja, organizirali bi se tečajevi mirovne komunikacije kako bi prekriveni zlostavljači naučili izraziti frustracije, kontrolirati osjećaje i primjereno ih izraziti.

Nadalje, u okviru je nastave predviđeno izvođenje radionica forum-kazališta u kojoj učenici iznose problem i odglume ga, a publika kroz interakciju pronalazi najbolje rješenje problema. Uživljavanjem bi se u uloge žrtava, zlostavljača i promatrača sudionici izravno suočili s iskustvom nasilja. Time bi mogući zlostavljači shvatili težinu svojih djela, a promatrači bi naučili mehanizme suzbijanja nasilnog ponašanja u svakodnevici. Žrtve nasilja, također, često imaju koristi od ove metode rada tako što nauče lakše govoriti o svojim problemima.

SANDUČIĆ POVJERENJA

Za žrtve je nasilja i za njihove konkretne probleme nužno stvoriti u školama povjerljivo ozračje. Stoga se predlaže postavljanje Sandučića povjerenja u osnovnim i srednjim školama u koje bi sudionici nasilja anonimno iznijeli svoj problem te bi učenici, koji su se dobrovoljno prijavili u suradnji s pedagogom i/ili psihologom, odgovarali na njihove probleme na školskoj oglasnoj ploči, u školskim novinama ili na školskoj mrežnoj stranici, ukoliko postoje.

▶ MOGUĆI PARTNERI: Grad ili općina, savjet mladih, Hrvatska mreža zdravih gradova, lokalne udruge koje se bave tematikom sprječavanja nasilja.

Mito i korupcija

...Otvori oči da ti USKOK ne uskoči

Autori/ce: Nikolina Šipek, Teo Božanić, Nikolija Karadakić i Anita Curiš

? ZAŠTO? Danas korupcija u društvu predstavlja duboko ukorijenjenu pojavu koja i na najnižoj razini, nažalost, predstavlja općeprihvaćeni stil ponašanja i funkcioniranja društva. No, posljedice su korupcije, neovisno o njezinoj razini ili veličini, na društvo dugoročne, dalekosežne i veoma opasne. Najučestalije su optužbe za korupciju usmjerene na političare, no svi sudjeluju u sustavu odnoseći sitne darove prilikom odlaska liječniku ili obrane mature, završnog rada ili diplomskog. Kada se uz poklon dolazi na pregled preko reda ili dobiva viša ocjena od one koja je zaslužena, opravdanje je da to ionako svi rade, da se jedino tako mogu ostvariti prava ili ciljevi u korumpiranom društvu. No, takav stav pridonosi gledanju na korupciju kao na vrlinu i snalažljivost, dok se poštenje smatra glupošću i naivnošću pojedinca. Stoga je potrebno povećati razinu svijesti o štetnosti i lošim utjecajima mita i korupcije te potaknuti pojedinca i skupine na razmišljanje o tom problemu.

🎯 CILJEVI: Osvijestiti građane lokalne zajednice o štetnosti i lošem utjecaju mita i korupcije. Poticati srednjoškolce na ostvarivanje vlastitih ciljeva i djelovanje bez mita i korupcije.

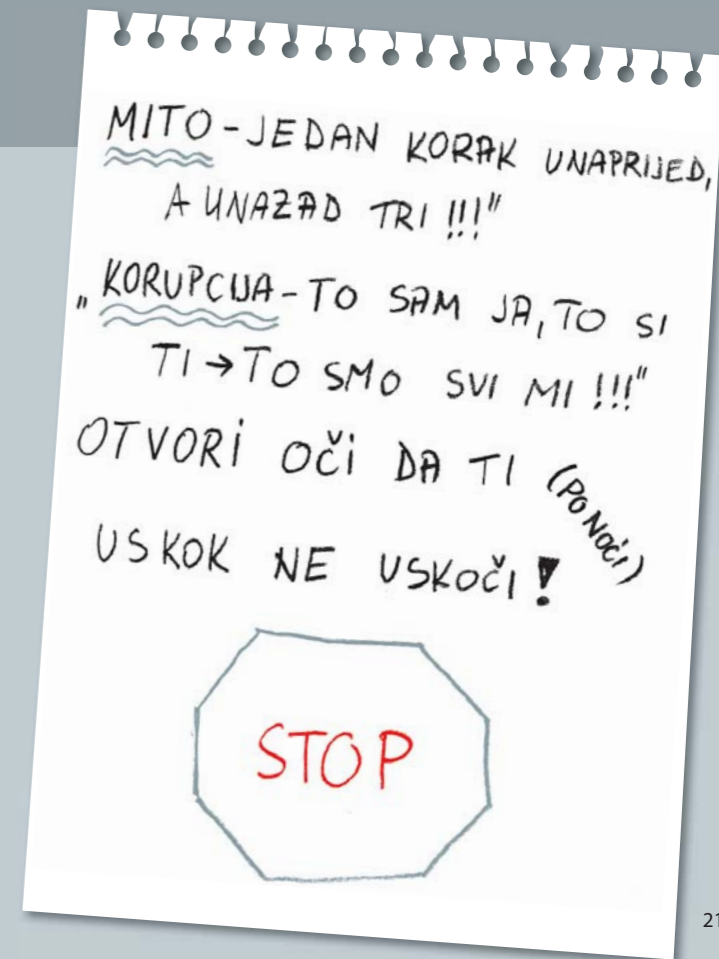
... OPIS PROJEKTA: U suradnji se sa srednjim školama, putem elektroničke pošte, među učenicima provodi anketa pod nazivom Mito i korupcija – šteta ili korist?, kako bi se vidjelo kako srednjoškolci vide ovaj društveni problem. Nadalje, potrebno je izraditi plakate s izravnim porukama kojima bi se skrenula pažnja na problem mita i korupcije te njihove posljedice na društvo. Njihova je namjena potaknuti pojedince na razmišljanje i djelovanje. Plakati bi sloganima i popratnim primjerima u grafičkom i/ili pisanom obliku davali jasne poruke o štetnosti korupcije. Uz plakate se mogu

tiskati i letci, koji bi s jedne strane prikazali rezultate provedene ankete o percepciji korupcije među srednjoškolcima, a s druge strane slogane s plakata koji pozivaju na promišljanje, akciju i promjenu načina razmišljanja.

U sljedećem je koraku potrebno održati predavanja na kojima bi stručni predavači iz civilnog sektora i akademske zajednice podučavali srednjoškolce o problemu, a učenici bi imali priliku aktivno sudjelovati u raspravi. Time bi im se pružila prilika postaviti sva pitanja vezana uz mito i korupciju.

Nadalje, uz predavanja i raspravu organizirao bi se i forum-kazalište kojim bi se prikazale stvarne situacije na zadanu tematiku, a nakon tih kazališnih radionica bi se organizirale debate u srednjim školama pod nazivom Mito i korupcija – šteta ili korist?, na kojima će se moći raspravljati o predstavljenom primjeru, posljedicama tog djela na lokalnu zajednicu i moralnoj odgovornosti u korupciji. Po završetku je projekta moguće provesti i evaluacijsku anketu čiji bi rezultati pokazali je li se promijenila percepcija mladih i njihovo mišljenje o problemu mita i korupcije.

► **MOGUĆI PARTNERI:** Grad ili općina, savjet mladih, udruge koje se bave pitanjem korupcije poput Transparency International-a.

Što su sudionici rekli o seminaru?

Intenzivno smo radili na našim projektima i koncentrirali smo se na konkretne probleme i na ono što je stvarno bitno i ostvarivo u našoj lokalnoj zajednici. Pokušali smo to učiniti na što zanimljiviji način, ali i najproduktivniji. Razradili smo sve naše ideje i zadovoljna sam rezultatima.

Vrijedno smo radili i znam da smo napravili nešto dobro! Samo se nadam da će se nešto od toga doista i ostvariti.

Ovaj je seminar zaista odličan i jedno od mojih najboljih iskustava. Oduševljena sam projektima i smatram da smo odradili odličan posao.

Mašta gradi svašta je zbilja prekrasno i poučno iskustvo. Naučila sam pisati projekt, naučila sam sve o lokalnoj samoupravi. Nadam se da će se projekt na kojem sam ja radila ostvariti.

Pisali smo projekte, razmjenjivali iskustva i mišljenja te radili na našim zagovaračkim vještinama. Bilo je vrlo konstruktivno i dinamično. Upoznao sam divne ljude, nadam se da ćemo se još negdje sresti.

Ovaj je seminar bio jedno jako poučno i zanimljivo iskustvo. Naučila sam kako pravilno pisati projekte, kako se uključiti u rad lokalne zajednice, stekla sam nova poznanstva. Sve u svemu bilo je super i rado bih to sve ponovila.

Sudionici su seminara bili iz različitih sredina, ali sve su naše ideje bile uvažene i nadopunjavale su se. Mislim da smo odlično razradili projekte i veselim se izradi brošure u kojoj će biti predstavljeni naši radovi.

Ovaj je seminar vrlo poučno iskustvo u kojem se razvija ljudska kreativnost i maštovitost.

Uključi se i TI!

ZAŠTO...?

- ...jer mladi imaju inovativne ideje, razmišljaju drugačije i problemima pristupaju na različit način...
- ...jer mladi najbolje poznaju problematiku i potrebe mladih...
- ...jer mladi imaju entuzijazam, znaju i žele doći do potrebnih informacija...
- ...jer se političke odluke koje se donose tiču i tebe...
- ...jer ne smiješ dopustiti da drugi donose odluke koje utječu na tebe bez da kažeš što o tome misliš...
- ... jer svijet ostaje na mladima!

KAKO...?

Putem:

- Učeničkog vijeća
- Savjeta mladih
- Kluba mladih
- Raznih udruga (ekološke, sportske, kulturne, volonterske...)
- Studentskog zbora
- Parlamenta mladih
- Političkog podmlatka ili stranke
- Mjesnog odbora
- Kulturnih događanja
- Sportskih aktivnosti
- Samoinicijativno, kao aktivan građanin

O ovoj je brošuri Ivica Malatestinić iz Crikvenice (bivši gradonačelnik, zamjenik gradonačelnika, predavač i trener za obuke o lokalnoj samoupravi) rekao:

Projekt Mašta gradi svašta je, prema mojem mišljenju, još jedan od kvalitetnih projekata Zaklade Friedrich Ebert u Hrvatskoj i Udruge za građansko obrazovanje i društveni razvoj (DIM).

Projekt se posebno odlikuje sljedećim temeljnim vrijednostima:

- potiče mlade na aktivnije uključivanje u javni život lokalne zajednice,
- potiče mlade na aktivnije uključivanje u procese osmišljavanja provedivih akcija i projekata u gradovima i općinama,
- obrazuje mlade o poslovima koji su u nadležnosti gradova i općina,
- obrazuje mlade o načinu i fazama izrade projekata (program, projekt, aktivnost) te
- potiče mlade na razmišljanja o mogućim preprekama ostvarivanja osmišljenih projekata.

Impresum:

ISBN: 978-953-7043-31-5

Nakladnik:
Zaklada Friedrich Ebert,
ured u Zagrebu
Projekt:
Mašta gradi svašta
Voditeljice projekta:
Blanka Smoljan,
Zaklada Friedrich Ebert
Ivona Ratkić,
DIM - Udruga za građansko
obrazovanje i društveni razvoj
Grafičko oblikovanje:
ZEBRA plus d.o.o. - Split
Tiskara:
Smjerokaz 2000, Zagreb
Naklada:
1000 primjeraka
© Zaklada Friedrich Ebert
Svibanj 2011.